

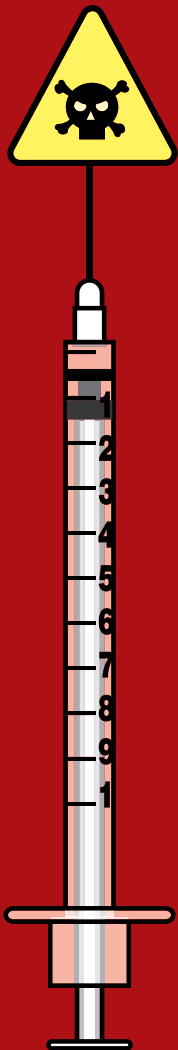
Då det uppstår

Problem

Hur tackla problem vid injicering

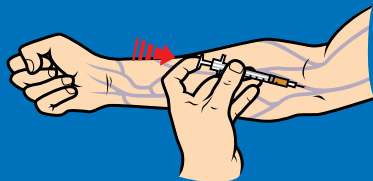
Vad är vener?

Du har vener på olika ställen över hela kroppen. Venerna för tillbaka blodet från dina extremiteter och inre organ till hjärtat.

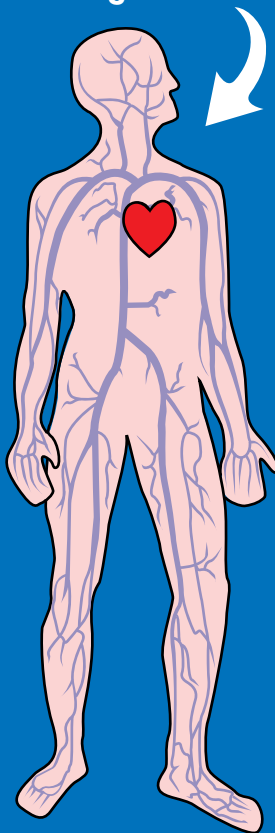

Venerna är blå och i dem känns ingen puls

Blodet i venerna är mörkrött

Man kan injicera droger i vissa av venerna

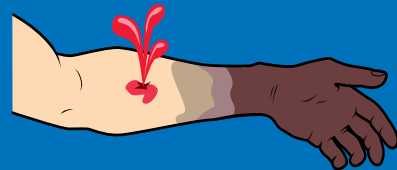
Vad är artärer?

Du har även artärer på olika ställen över hela kroppen. Artärerna transporterar blodet från hjärtat ut till extremiteterna och inre organ.

I artärerna känns puls

I artärerna är blodet klar- till ljusrött

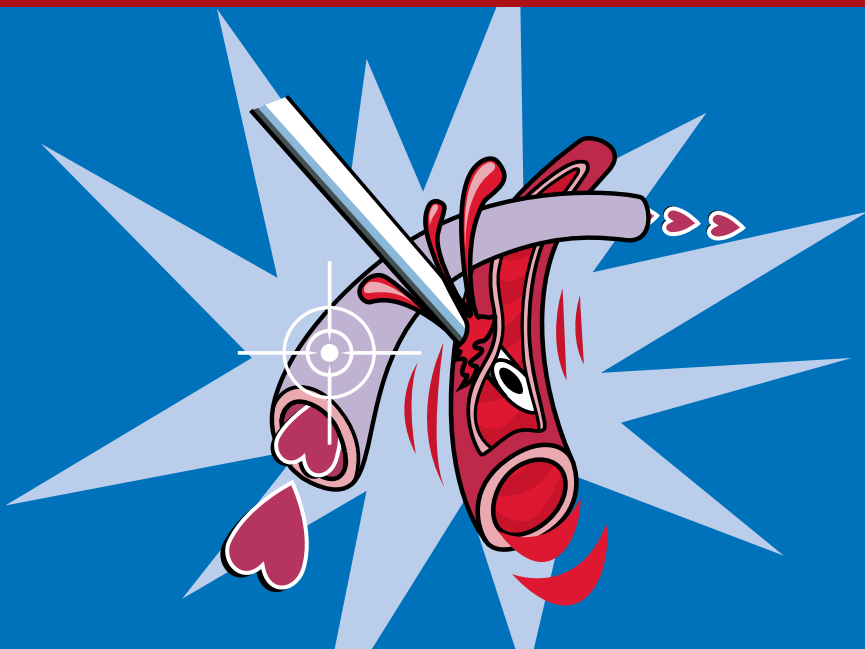

Om du injicerar i en artär kan den kroppsdel som artären förser med blod bli svart och du kan få kallbrand.

INJICERA ALDRIG I EN ARTÄR!

ARTÄRER

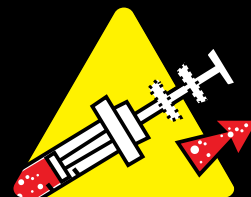
Varningstecken

Om du sticker förbi en ven och träffar en artär kan du förorsaka många problem. Ifall det händer är det viktigt att stilla blödningen och uppsöka vård.

Smärta vid injicering

Klarrött blod som ev. pressar kolven uppåt

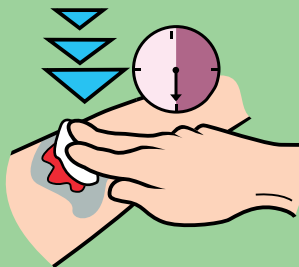
Blödning som är svår att stilla

Vad göra ifall du
injicerat i en artär

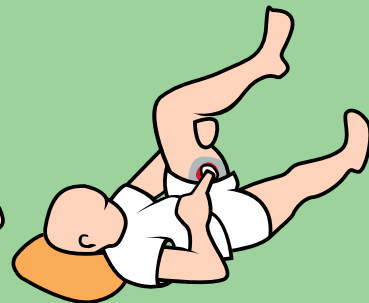
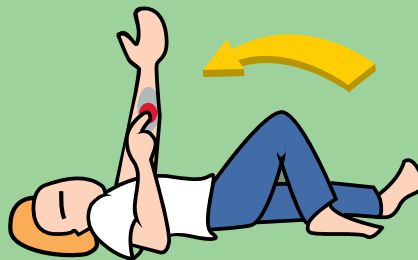
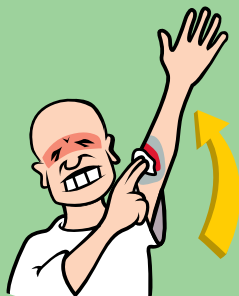
**Gör så
här**

1

**Dra ut nålen och tryck
på injektionsstället
15-30 min för att
stilla blödningen.
Använd en ren
näsduk eller t ex en
sanitetsbinda.**

2

**Genom att höja upp blödningsstället och lägga dig ner plant
hjälpmer du till att stilla blödningen.**

3

**Om blödningen inte upphör,
ring ambulans (112).**

4

**Fastän du lyckas
stilla blödningen,
är det bäst att
visa upp såret
för en läkare.**

FÖRSTA HJÄLP

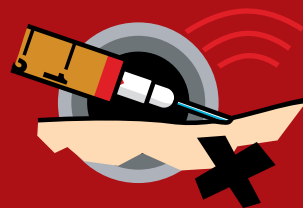
Tryck på
injektionsstället

Höj upp
injektionsstället och
lägg dig ner

Ring 112 ifall
blödningen inte
upphör

Uppsök läkare, även
om du lyckas stilla
blödningen

GÖR INTE

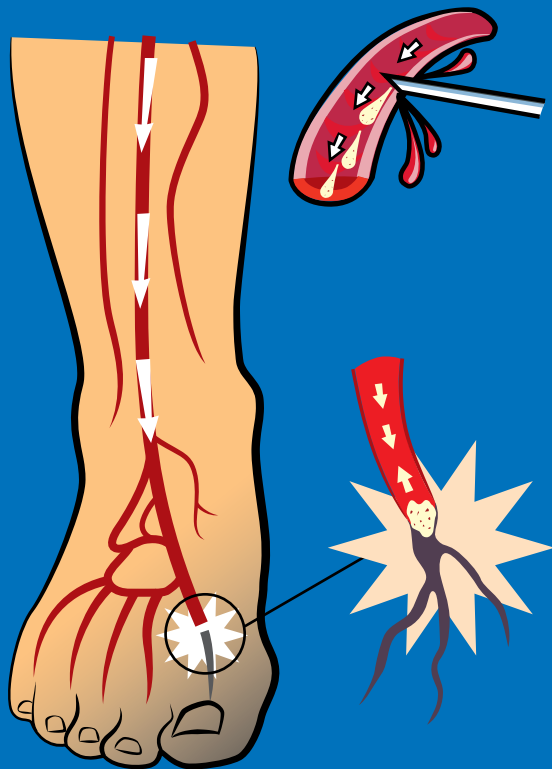
INJICERA ABSOLUT INTE om du ser
klarrött blod eller känner pulsen.

Om du träffar en artär,
**LÅT INTE SÅRET LÄKA AV
SIG SJÄLV!** Uppsök läkare
eller fråga om råd på din
sprututbytesmottagning.

Om du inte
handlar
snabbt, kan
du mista
fingrar, tår,
tom hela
extremiteter. I
värsta fall kan
du blöda ihjäl.

Arteriella tromboser

Om man injicerar i en artär transporteras bindemedlen från substansen eller en trombos neråt och blockerar de små blodkärlen.

En arteriell trombos leder alltid till en svår, krävande operation.

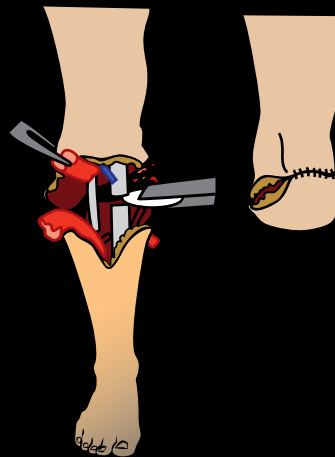
Tecken på trombos är t ex: fingrar/tår blir svarta, vätskande sår, blåsor, smärta, svullnad.

Se sidan intill!

**En arteriell
trombos =
dåliga nyheter!**

KALLBRAND

En allvarlig blockering kan förorsaka kallbrand, som snabbt sprider sig. Om den sprider sig tillräckligt långt är amputation ofta den enda möjliga vårdåtgärden.

Att t ex injicera i handledsartären kan ge upphov till blåsor, att fingrarna svartnar och till slut till kallbrand då fingrar eller hela handen måste amputeras.

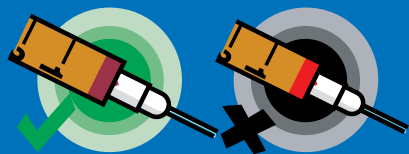
INJICERA ALDRIG I EN ARTÄR!

Hur undvika artärskador

1

Håll ögonen på sprutan

Dra kolven försiktigt bakåt för att se att nålen träffat en ven. Det borde komma lite **MÖRK**rött blod i sprutan.

Om du ser att det kommer **KLAR**rött eller ljusrött blod i sprutan, har du träffat en artär.

INJICERA ABSOLUT INTE!
Dra ut nålen och tryck på injektionsstället för att stilla blödningen.

2

Injicera inte tabletter

Genom att injicera krossade tabletter (så som benzo, sub eller vilken annan tablett som helst) kan du förorsaka mycket skada. Om du i misstag injicerar tabletterna i en artär är du verkligen illa ute.

3

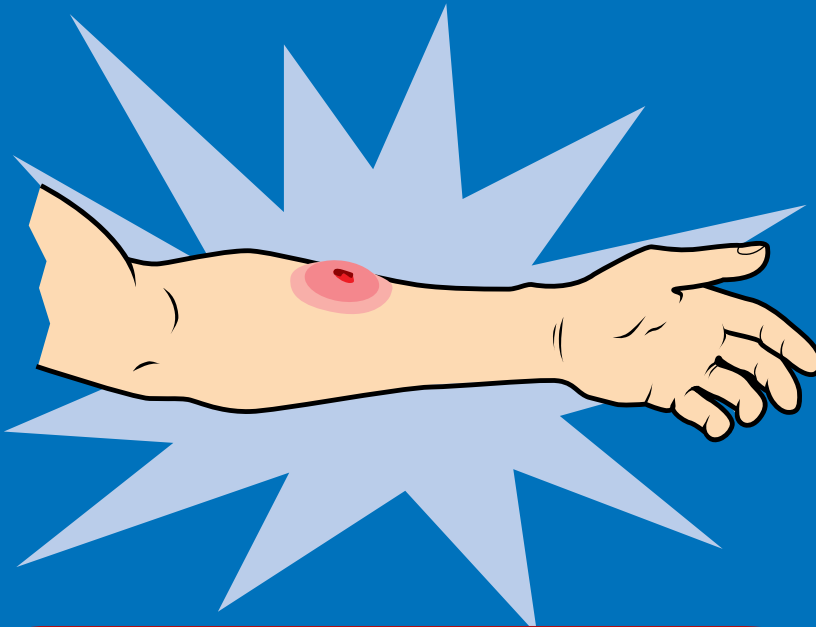
Injicera inte i ljumskarna

Det kan vara ytterst farligt att injicera i ljumskan. Ljumskvenen ligger väldigt nära ljumskartären. Om du träffar ljumskartären kan du förblöda eller mista ditt ben. Att injicera i ljumskarna bör alltid vara ditt sistahandsval.

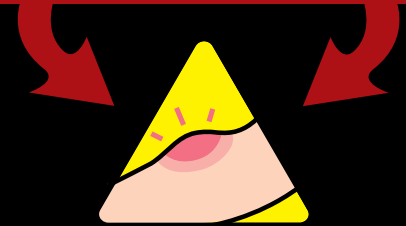

VARBÖLDER

Varningstecken

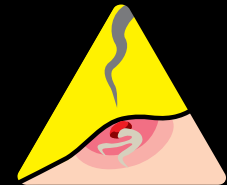
Till följd av injicering kan det uppstå infekterade varbölder under huden. De kan vara farliga och kräver läkarvård.

Svullnad och rodnad

Huden känns het och/eller öm

Varbildning och lukt

Vad göra ifall det uppstår varbölder

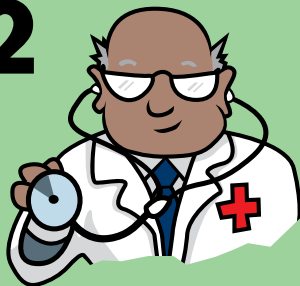
**Gör så
här**

1

**Varbölder bör
behandlas av läkare.
Fråga om råd på din
sprututbytesmottagning.**

2

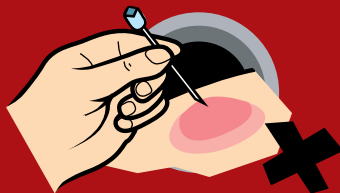
**Om du i tid uppsöker vård kan
läkaren med största sannolikhet
hjälpa dig med ett gott slutresultat.**

3

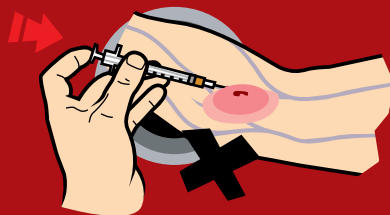
**Läkaren kan ge dig en
antibiotikakur för att
behandla varbölderna
eller kanske spräcka
varbölden för att åtgärda
varbildningen.**

GÖR INTE

FÖRSÖK INTE SJÄLV STICKA HÅL PÅ VARBÖLDEN.
Infektionen kan sprida sig och förorsaka ytterligare problem.

FÖRSÖK INTE INJICERA I NÄRHETEN AV VARBÖLDEN
Låt området kring bölden vila och injicera någon annanstans.

LÄMNA INTE VARBÖLDEN OSKÖTT
Troligtvis kommer infektionen att förvärras. Gå till läkare eller fråga om råd på din sprututbytesmottagning.

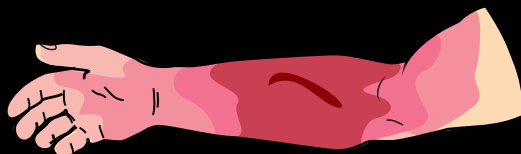

FÖRSTA HJÄLP

Kontrollera varbölden

Sluta injicera i närheten av varbölden

Uppsök läkare eller fråga om råd på din sprututbytesmottagning

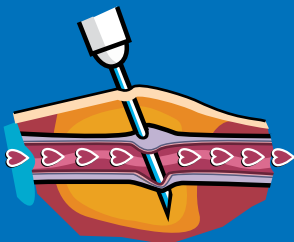
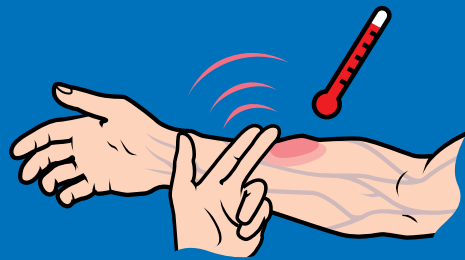
Om du inte snabbt uppsöker vård kan varbölder och infektioner så som bindvävsinfektion leda till allvarligare konsekvenser och andra sjukdomar.

BÖLDER

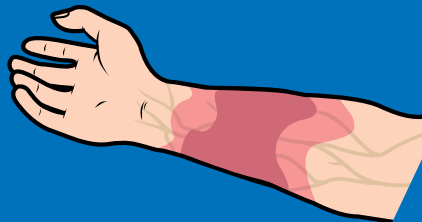
Intravenöst bruk kan ofta leda till bölder. Vissa allvarligare än andra.

Känn med baksidan av handen runt bölden. Om bölden är öm eller varmare än huden omkring är den troligtvis infekterad och behöver snabbt läkarvård.

Att 'missa kärlet' vid injicering förorsakar ofta bölder. Dessa försvinner oftast inom loppet av en eller ett par dagar. Observera området runt bölden och låt det vila. Uppsök läkare ifall tillståndet förvärras eller bölden inte försvinner.

Ett smärtsamt och svullet hudområde som sprider sig kan vara tecken på bindvävsinfektion. Det kan vara allvarligt och bör därför uppvisas för läkare.

Om du inte vet vad du skall göra – fråga om råd på din sprututbytesmottagning.

Undvik problem

1

Dela varken substans eller injiceringstillbehör, återanvänd dem inte heller.

Använda sprutor, nålar, filter, spritlappar eller vatten innehåller bakterier, som kan förorsaka infektioner och smutsiga injektioner. Använd tillbehören endast en gång och kassera dem därefter.

2

Tänk på renligheten

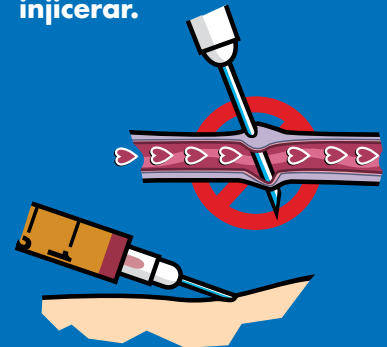
Tvätta dina händer och området där du tänker injicera, med varmt vatten och tvål. Har du inte tillgång till vatten och tvål, är det bättre att använda spritlapp än ingenting.

3

Fokusera på vad du gör

Att 'missa kärlet' vid injicering kan förorsaka bölder/varbölder. Försäkra dig om att nålen är ordentligt i venen förrän du injicerar.

Stick inte återkommande på samma ställe utan rotera injektionsställe vilket ger blodkärlen möjlighet att vila.

"Smutsiga injektioner"

Varningstecken

Bakterier och andra orenheter, som hamnar i blodomloppet via nålar, förorsakar "frossa" ("horkat" på finska). Till följd av detta kan du känna dig väldigt sjuk. Det är inte ett farligt tillstånd om du bara genomlider symtomen i lugn och ro och inte injicerar på nytt.

**Stark sjukdomskänsla
direkt efter injicering**

**Skakningar, svettning
och huvudvärk**

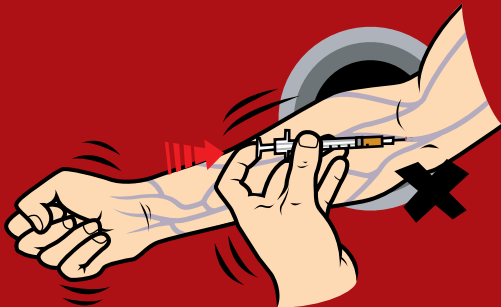
**Gör
så här**

Symtomen går oftast om inom några timmar – det bästa är att genomlida dem i lugn och ro.

Om ditt tillstånd inte förbättras inom några timmar eller du börjar känna dig svagare, uppsök läkare.

**GÖR
INTE**

Hur lockande det än ter sig att injicera på nytt, **GÖR INTE DET**, försök inte heller korrigera ditt mående genom att inta mer droger. Risken för överdos är verkligen stor.

ALLTSÅ

Injicera inte på nytt

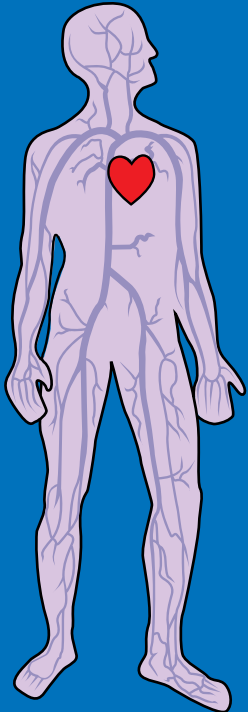
Gör det så bekvämt som möjligt för dig och uthärda symtomen tills de försvinner

Uppsök läkare ifall symtomen inte går över inom några timmar eller om ditt tillstånd försämras

Lektion i anatomi

Vener

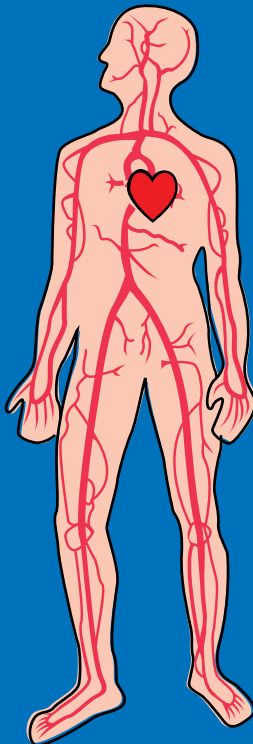
Du har vener på olika ställen över hela kroppen. Venerna för tillbaka blodet från dina extremiteter och inre organ till hjärtat. Man kan injicera substanser i vissa vener.

Artärer

Du har även artärer på olika ställen över hela kroppen. Artärerna transporterar blodet från hjärtat ut till extremiteterna och inre organ.

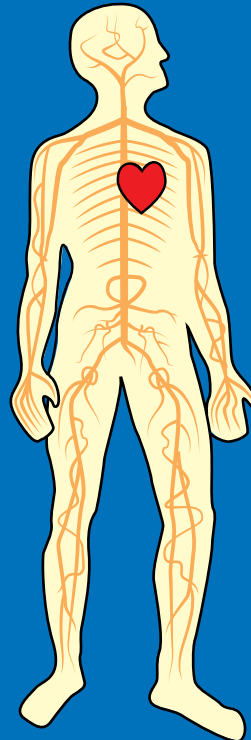
INJICERA ALDRIG I EN ARTÄR!

Nerver

Du har även nerver på olika ställen över hela kroppen. De förmedlar information fram och tillbaka mellan hjärnan och kroppen, så att du kan känna av och uppfatta rörelser, smärta och beröring.

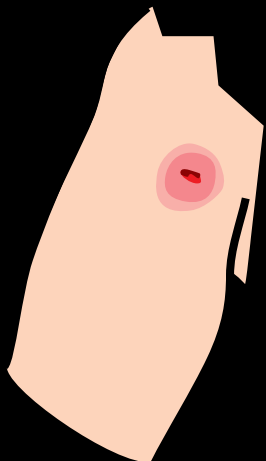
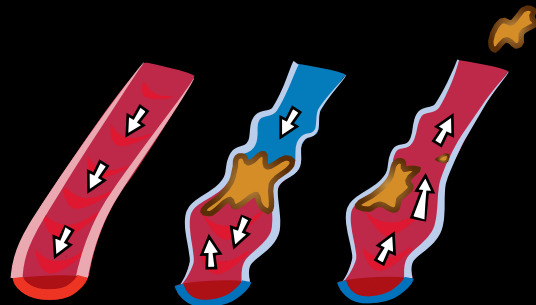
INJICERA ALDRIG I EN NERV!

Blodpropp

Att skada dina blodkärl kan ta livet av dig

Blodpropp är ett vanligt problem då man injicerar i ljumskarna. Såren som uppstår av nålen förorsakar ärrbildning som kan blockera dina blodkärl. Om ärrvävnad eller en propp lossnar och hamnar i ditt hjärta eller i dina lungor, är du i livsfara. Var observant på svullnad, smärta och rodnad. Dessa kan vara tecken på blodpropp. Då symtom uppstår bör du snabbt söka dig till läkare.

Inflammationer

En inflammation i ljumskan kan vara väldigt allvarlig. Eftersom venen i ljumskan ligger så djupt kan det vara svårt att uppfatta problem förrän det är för sent. Var observant på rodnad, svullnad och ömhet i området där du injicerat. Om det ur injektionsstället kommer ut illaluktande var, är situationen allvarlig och läkare bör uppsökas omedelbart.

INJICERA ALDRIG I LJUMSKARNA.

Kolla upp misstänka symptom

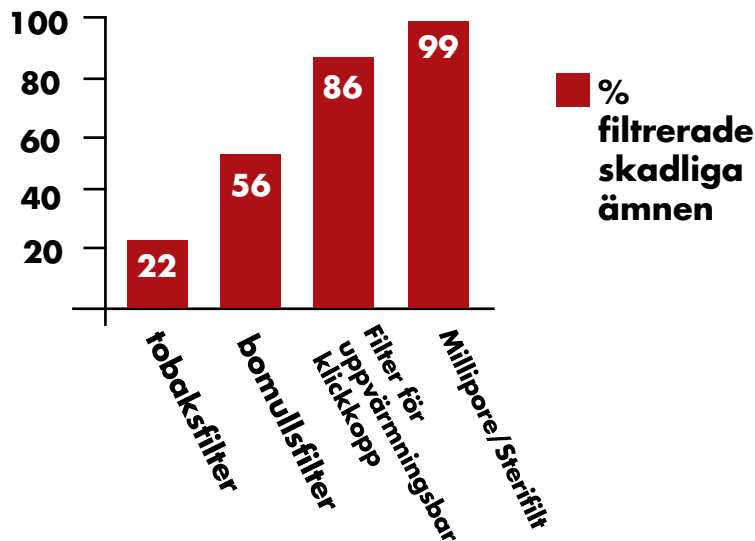

Att injicera kan leda till många olika problem. De flesta problem går att åtgärda bara du snabbt söker vård. Gå till läkare eller fråga om råd på din sprututbytesmottagning.

JÄMFÖRELSE MELLAN OLIKA FILTER

Detta är en undersökning utförd av Bath universitet om hur skadliga ämnen filtreras genom olika filter då man använder Subutex (buprenorfin) intravenöst. Subutex och andra läkemedel är inte gjorda för att injiceras eftersom de förutom sitt verksamma ämne även innehåller andra ämnen som är skadliga för kroppen/blodomloppet.

I undersökningen använde man en halv 8mg:s Subutex-tablett och testerna genomfördes så att man 5 gånger med likadant filter framställde en användningsdos. Jämförelseobjektet var en halv 8mg:s ofiltrerad Subutex-tablett.

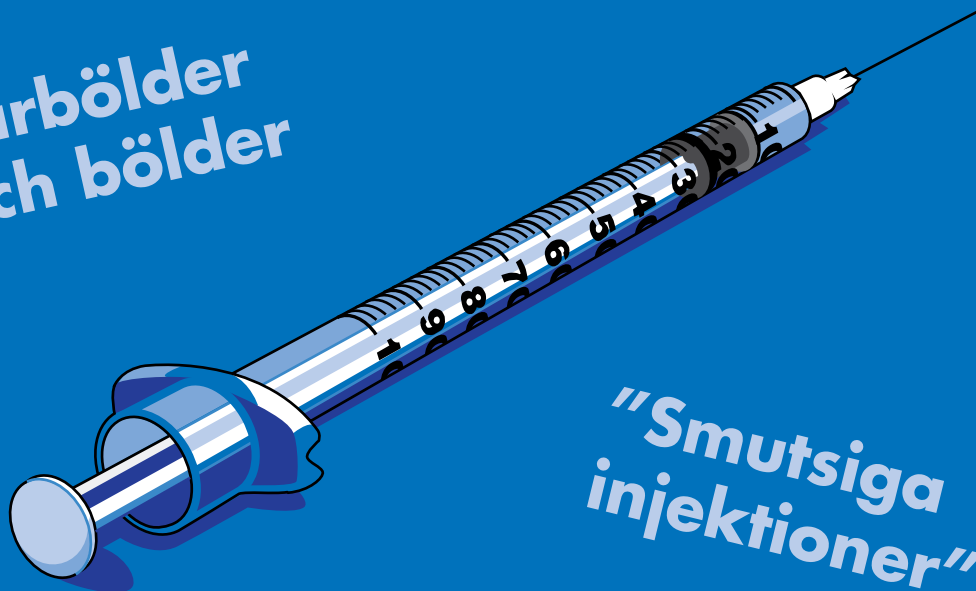
Sterifilts filtreringsförmåga motsvarar det i undersökningen använda Millipores, men det är skäl att komma ihåg, att en del av de ämnen som kan förorsaka stockning av blodkärl, ändå förblir ofiltrerade.

De bomullsfilt som gratis erhålls på sprututbytesmottagningar filtrerar ca. 56%.

- Mängden vätska har ingen betydelse avseende filtreringseffekten
- Mer utspädd blandning /mer vatten besparar blodkärlen
- Sterifilt är gjort så att det knappt alls samlar på sig verksamt substans

varböder
och bölder

artärer

"Smutsiga
injektioner"

Lifeline Publications

39-41 Thomas St.
Manchester M4 1NA
Tel 0161-839 2075 Fax 0161-834 5903
E-mail: publications@lifeline.org.uk

Översatt till finska av
Verkko-Vinkki-hanke med lov
av Lifeline Publications.

MER INFO
vinkki.info

